

3. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах: методичний посібник / В.Є. Мілерян. - К. : Хрещатик, 2004. -80 с.
4. Руководящие принципы для обеспечения качества в трансграничном высшем образовании. - Париж, 2006. - 24 с. [електронний ресурс].- Режим доступу : <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001433/143349r.pdf>
5. Особливості викладання патоморфології на кафедрі патологічної анатомії із секційним курсом ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» / І.І. Старченко, С.М. Совгіря, О.К. Прилуцький [та ін.] // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: матеріали наук.- практ. конф. з міжнар. участю. - Полтава, 2016. - С. 214-215.
6. Струков А.І. Патологічна анатомія / А.І. Струков, В.В. Серов; перекл. з рос. 4-го вид. стереотип. - Харків . Факт, 2004. - 864 с.
7. Удосконалення якості підготовки лікарів в умовах Болонського процесу / Л.В. Глушко, Н.В. Чаплинська, Н.З. Позур [та ін] // Медична освіта. - 2011.- № 4. - С. 47-49.
8. Установочний документ ЮНЕСКО по образованию [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.itap.ru/library/book389pdf>.

КОМП'ЮТЕРНИЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК МЕТОД ОБ'ЄКТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Ніколішина Е.В., Марченко А.В., Ніколішин І.А.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Автори доводять, що комп'ютерне тестування - додатковий, але обов'язковий засіб організації навчального процесу в межах традиційної системи підготовки майбутніх лікарів на кафедрах терапевтичної стоматології та післядипломної освіти лікарів-стоматологів. Саме комп'ютерне тестування спрямоване і служить засобом поглибленої перевірки вивченої теми заняття або дисципліни в цілому та допомагає оцінити рівень засвоєння студентом певних знань.

Computer testing is an additional but obligatory means of organizing the educational process within the framework of the traditional system of future doctors' training at the Departments of Therapeutic Dentistry and Postgraduate Education of Dental Practitioners. The computer testing is aimed and serves as a means of in-depth examination of the studied topic or discipline in general and helps to assess the level of student's mastering certain knowledge.

Ключові слова: **якість навчання, тестовий контроль.**

Сучасне суспільство потребує висококваліфікованих медичних працівників. Для досягнення цієї мети в Україні започатковано багатоетапне реформування освітньої та медичної галузей. Реформування освіти неможливе без активного впровадження в навчальний процес інноваційних технологій, які відповідають викликам сучасного інформаційного суспільства і забезпечують високий рівень якості освіти. Це вимагає від викладача постійного контролю й оцінювання знань, умінь і навичок студентів та лікарів-інтернів, на який у традиційній формі витрачається чимало дорожочинного часу. Отже, виникає необхідність автоматизації контролю, застосування комп'ютерної техніки і відповідного програмного забезпечення.

Запровадження нових освітніх стандартів додипломної та післядипломної підготовки лікарів, зокрема сучасних тестових форм контролю, дозволяє інтенсифікувати навчальний процес, підвищити якість засвоєння теоретичного курсу й покращити практичну підготовку висококваліфікованих спеціалістів, що відповідає вимогам сучасної охорони здоров'я. Як і в усьому світі, в нашій країні збільшується частка самостійної роботи в підготовці лікарів. Одним із видів самостійної підготовки є тестовий комп'ютерний контроль. Результативність педагогічної діяльності оцінюють переважно шляхом порівняння досягнутих педагогічних результатів із критеріями і показниками, що приймаються за ідеальний еталон результативності. В епоху медіанасиченого суспільства викладачеві вищої школи належить роль дозувальника інформації та керівника навчанням. Його мета - допомогти майбутньому лікарю перетворити інформацію на знання, викликати інтерес до засвоєння нового, забезпечити високу мотивацію трансформації знань у практичні навички, що є стимулом безперервного здобуття знань і самоосвіти. На сучасному етапі викладачі мають багато різних способів підвищити ефективність навчання, з-поміж них -технологічні методи (тести, аудіовізуальні презентації PowerPoint, онлайн-бібліотеки, відеоматеріали, словники й енциклопедії, наукова і навчальна література в електронному форматі тощо).

Тестовий контроль дає змогу виявити не лише рівень досягнень студентів та лікарів-інтернів, а й структуру знань, ступінь оволодіння ситуаційними задачами. У розвинутих країнах світу використання тестових технологій - невід'ємна частина програми розвитку освіти, а проблема якості педагогічних вимірювань - актуальна тема наукових досліджень і дискусій.

Нині в Україні працює система контролю якості вищої медичної освіти, яка має дві складові - внутрішню і зовнішню. Внутрішня складова створюється в кожному навчальному закладі згідно з навчальними планами та програмами і представлена іспитами, модульними контролями та комп'ютерним тестуванням. Зовнішня складова - це ліцензійні іспити «Крок-2» та «Крок-3». У рамках навчальних програм тестові завдання для студентів 4 і 5 курсів та лікарів-інтернів переважно представлені у вигляді типових і нетипових ситуаційних завдань або суто практичних запитань. У такому вигляді комп'ютерний тестовий контроль виступає перехідною ланкою між теоретичною і практичною підготовкою майбутніх лікарів. На тестування студентам і лікарям-інтернам відводиться конкретний час, але достатній для опанування клінічної ситуації та прийняття рішення. Якщо вони мають достатньо глибокі знання з теми, то виконання тестів не викликає особливих труднощів.

Комп'ютерне тестування є додатковим, але обов'язковим засобом організації навчального процесу в межах традиційної системи підготовки майбутніх лікарів на кафедрах терапевтичної стоматології та післядипломної освіти лікарів-стоматологів. Комп'ютерний контроль - невід'ємна частина процесу освіти і професійної підготовки фахівців-стоматологів. Він одночасно виконує функцію перевірки засвоєння знань, їх практичного застосування,

стимулювання до навчання та пошуку правильної відповіді, а для деяких студентів - морального заохочення за рахунок участі у своєрідному інтелектуальному змаганні.

Безперечно, жодний тест не замінить справжньої клінічної ситуації біля стоматологічного крісла, але тестування активізує практичне мислення, дозволяє систематизувати вже засвоєне, розвиває уважність, спостережливість, а основне - закріплює теоретичні знання, а також привчає майбутніх лікарів до систематичної підготовки з тем занять. Комп'ютерне тестування спрямоване і служить засобом поглибленої перевірки вивченої теми заняття або дисципліни в цілому, допомагає не тільки оцінити рівень засвоєння студентом певних знань, а й проаналізувати результати його власної діяльності за певний період часу. На тестовому контролі специфіка і складність тестових завдань визначаються рівнем підготовки й оцінюванням різних етапів навчання. Це може бути оцінювання початкового, проміжного рівня знань або підсумковий контроль. Перевагою комп'ютерного тестування є можливість перекладання, перегляд помилок, контроль результатів засвоєння.

Комп'ютерний контроль має низку позитивних властивостей: об'єктивність оцінки результатів виконаної роботи; оперативність, що дозволяє перевірити великий обсяг знань лікарів у відносно короткі строки; автономність роботи майбутнього лікаря; інформативність - одразу ж після складання комп'ютерного іспиту студент чи інтерн бачить результати своєї роботи.

Як інструмент оперативного керування, комп'ютерне тестування розширює можливості контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень і є альтернативою традиційним методам оцінювання рівня компетентності. Крім того, до переваг тестової технології контролю належать індивідуальний контроль, можливість контролювати особисту навчальну діяльність, можливість регулярно систематично проводити тестовий контроль на всіх етапах процесу навчання, можливість комбінації з іншими видами педагогічного контролю, можливість масового широкомасштабного стандартизованого тестування, єдність вимог до всієї аудиторії, диференційованість шкали тестових балів, що дозволяє в широкому діапазоні ранжувати рівень навчальних досягнень.

Такий вид контролю дозволяє усунути суб'єктивізм у оцінюванні знань.

На жаль, система тестового контролю недостатньо досконала, є багато негативних відгуків студентів і викладачів. Цей вид контролю має певні недоліки: відсутність мовного відтворення матеріалу; відсутність зворотного зв'язку з комп'ютером, унаслідок чого майбутні лікарі-стоматологи не можуть обговорити свої думки, адже думка лікаря може не збігатися з відповіддю комп'ютера на певне запитання; вірогідність випадкового вибору правильної відповіді; механічне запам'ятовування матеріалу при багаторазовому використанні одних і тих самих тестів. Саме тому ми вважаємо, що комп'ютерне оцінювання - лише один із етапів у комплексній оцінці рівня оволодіння майбутніми лікарями навчальним планом і програмою.

Список використаних джерел

1. Роль тестового контролю знань у вивченні терапевтичної стоматології / [Т.О. Петрушанко, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина, Н.В. Іленко] // Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти». - Тернопіль, 2016. - Т. 2. - С. 45-46.
2. Булах І.С. Теорія і методика комп'ютерного тестування успішності навчання (на матеріалах медичних навчальних закладів): дис. доктора пед. наук: 13. 00. 01 / Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. - К., 1995. - 430 с.
3. Фетісов В.С. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч.-метод. посіб. - Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. - 140 с.
4. <http://mytest.klyaksa.net/htm/index.htm>

THE INTERACTION DIMENSIONS IN ACADEMIC SETTING

Piotr Tomasz Nowakowski

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

У статті досліджено аксіологічні засади педагогічної взаємодії викладача і студента у ВНЗ. Окреслено основні напрямки навчальної, поза навчальної та виховної роботи зі студентами. Наголошено на провідній ролі наукових досліджень у розвитку особистості викладача.

Ключові слова: суб'єкт-суб'єктні відносини, педагогічна взаємодія, аксіологічні принципи.

The article focuses on the axiological principles of pedagogical interaction between a teacher and a student at higher educational institutions. The main directions of academic, extra-curricular and educational work with students have been outlined. The leading role of scientific research in the development of the teacher's personality has been emphasized.

Key words: subject-subject relations, pedagogical interaction, axiological principles.

Maria Wegrzecka referred once to the axiologically-sensitive areas of a teacher-student cooperation. Her experience is close to the conclusions drawn from my research. She states that the remarks made by students indicate how many standards are employed at a university teacher's work, how wonderful can be the fruits of a teacher's correct relations with the students, and at the same time how much harm can be done with inappropriate approach. "The scale of moral abuse is gigantic: from conceit and pride, ignorance and arrogance, negligence of tasks, to appearance of respect to the education mission, excessively liberal approach towards openly improper attitudes of students and other individuals, to taking advantage of one's position and unpunished violation of personal rights as well as trading educational goods. University students - receptive and smart, inquisitive and critical - excellently adapt to the conditions a university generates, also picking up the catastrophic social attitudes" - concludes Wegrzecka [1].

Hence it seems especially justified to quote the words of Aldona Molesztak, Andrzej Tchorzewski and Wiesława Wotoszyn. They claim that an interaction between an academic and a student carries a moral dimension and occurs within the conditions of an unrestricted deciding on one's actions and undertaken tasks. In the discussed relation the teacher represents duty, the ideal, prospective party, while the student stands for the real, existing party. Everything the